

שודר ים בטרם צבעוני, ברוך אותם לש-
לום, בחשכו אותם לחברים חדשים למקצוע.

בדגל סקופל

עם שוך הסערה נכנסה הסירה לבנג'ור :
גמל גדול וסואן, בו כבר חיכה להם יושב
ראש מועדון השייטים, יהודי אמוד שבירך
אותם גם בשם הקהילה המקומית, בת 10
אלפים איש. כדי לא לגרות את הערבים, הם
כימו הבחורים לא להניף את דגל ישראל.
אולם והותם היתה ידועה היטב לכל האניות
והאנשים בשטח הנמל.

כאן, בפעם הראשונה, ביקשו אנשי ים
דאלה עזרה מקהילה יהודית. העזרה ניתנה
להם ברוח-לב ובכבוד. הבתים היו פתוחים
לפניהם. משאלתם הקטנה ביותר זכתה לתש-
מת לב מידית. אולם כל פעם שהוכירו את
הצורך לתקן את הסירה ולהמשיך בדרך,
היתה האווירה נעשית בלתי-נוחה. האנשים
שידלו את הצחת, בכל הזדמנות, לחזור ל-
ישראל. התברר כי היה להם חשד שאלה הם
עריקים שבהרו בצורה זו לנטוש את הארץ.
נציג לודי, שבא לבדוק את הסירה מטעם
הברת הביטוח, הצטרף אף הוא לשידולים.
כנציג חברת הביטוח, הודיע, לא יוכל להר-
שות לישראלה להפליג באוקיינוס במבנה ה-
רעוע. אז הציעו אנשי הקהילה: אנו מוכנים
לעזור לכם בתיקונים, בתנאי שתחזרו לארץ.
לארבעת הצעירים, שנורקו על החוף הזר,
הרוק מבייתם, כסירה שבורה ללא כסף בכיס,
לא היתה ברירה: הם הסכימו לחזור הביתה.
תוך היתה היתה ישראלה במצב תקין. הות-
קנו שני תרנים חדשים, המפרשים תוקנו, רתא
שוּפָה, הדפנות נצבעו מחדש. בקופה היו 70
דולר.

ארבעה פול אחר

את הדרך חזרה לארץ עשו במהירות רבה.
כמעט כל הזמן סער הים ולא פעם נאלצו
לחפש מקלט. ליד סרדיניה, נאבקה הסירה
משך שעות רבות, שעה ששלוש אניות נוס-
עים גדולות התחבאו ליד החוף. כאשר הגיעה
ישראלה למחבוא המוגן, הריעו נוסטי האי-
ניות לכבוד המלחים האמיצים.

בסוף השבוע שעבר, קלטה תחנת השידור
שהתקנה במיוחד ברמת-גן, הודות לעזרת
אברהם קריניצי, העיר, את השידור
הבא: מגיעים לחיפה ביום חמישי אחר הצ-
הרים. השודר הוציק לחיפה את משפחות המ-
לחים, עתונאים, צלמים, עורר התעניינות רבה
בין כל באי הנמל.

אך גם ברגע האחרון לא הרפה מזג האויר:
רוח נגדית חזקה שבה, אילצה את הסירה
לאחר בחצי יום. כשהגיעה, לבסוף, מיהרו
לקראתה ארבע סירות מהנמל. כל אחת מהן
היתה גדולה יותר חזקה יותר, בעלת מנוע
גדול יותר מן הסירה שיצאה לכבוש את
הים תחת דגל ישראל. לאלה שיצאו לקרא-
תה, על ארבעת הסירות, לא נראה המסע כי-
כשלוש. החשבון היה פשוט: אם על המים
המוגנים של מפרץ חיפה, ניטלטלו הסירות
הגדולות יותר כל כך — איך עברה ישראלה
את הים התיכון לאורכו וחזרה?

את התשובה ידעו רק ארבעה צעירים פו-
טים, מגודלי וזקן, יחפים ולבושים אוסף
רבוני. היתה זאת תשובה שנטעה בלב ה-
נוכחים הרגשה של כבוד בפני מי שהתמודד
עם הטבע ולא נכנע לו.

במד'נה

ליים והפרוגרסיביים * במפלגה אחת, בעלת
עמדת-מפתח בכנסת ובממשלה.

העם

יבול הכותרות

עתונות הערב הם היחידים במדינה אשר
תפוצתם תלויה במידה מכרעת בכותרות
הראשיות. לכן אפשר, לקבוע במה מתעניין
האזרח הישראלי לפי כותרות אלה.

המשבר הממשלתי וההתמקחות המפלגתית
לא תפסו חלק ניכר בהן — רק בליט ברירה
נאחזו העורכים בקש אחרון זה. האמת פשו-
טה היתה שכל העניין נמאס לחלוטין על ה-
קורא הגורמלי. גם הרועה משה-בוקר ירד ל-
כותרות הקטנות בעמוד האחורי. העורכים
הבינו את הרוח החדשה של הקוראים.
אולם השבוע לא היתה לעורכים כל סיבה
לבכות את מרי גורלם. ממשלת ישראל, אף
שלא היתה ידיעה בעצמה, סיפקה כמה ידי-
עות שמנות. העיקרית: העיסקה המזורה ש-
צילתה בבתי-המשפט, בקשר למסירת אופ-
ציה מפקקת לכמה אנשים בעלי קשרים
טובים ורעיונות מקוריים על עסק של כמה
עשרות מיליוני לירות.

גם כסאו של הרב גולדראט (ראה להלן)
סיפק חומר מעניין שלא הוסיף כבוד רב למי
שטר הדימוקרטי המיוחד הנהוג בישראל, אך
הוסיף בהחלט כותרות מענינות לעתונים.
האכזבה הגדולה של השבוע היתה גרמניה
צעירה (32) בשם לאורה שפר, רופאה שבאה
לבדוק את קרבנות הניסויים הרפואיים של ה-
נאצים. הכל היו בטוחים כי היא תעורר סע-
רה, תגרס לייסוד תריסר מחתרות חדשות.
אולם שום דבר לא קרה. מלבד חוגים קטנים
בקצה הבמה, הבינו כולם שאם לוקמים כסף
ממישהו, אין לשלול ממנו את הוכחת לבדוק
מי מקבל אותו.

בסך הכל, היתה זה יבול מבורך של כותרות.
אולם לא פעמה בהן הרוח של אומה הלוחמת
על קיומה.

מפלגות

תכנית המיבצע

במלון דן, רצוף-המרבדים ועמוס-הקולות
לא שמו האורחים לב במיוחד אל הגבר נמוך-
הקומה, בעל העיניים הקרות והתנועות ה-
נמרצות של איש הרגיל לתת פקודות. עדין
מעטים האנשים בארץ המכירים אישית את
ד"ר נחום גולדמן, יושב-ראש הנהלת התנו-
עה הציונית. אולם לפי כל הסימנים יעורר
גולדמן תשומת-לב רבתית בחודשים הקר-
בים: הוא החליט להשיג שלום בין ישראל
והערבים (העולם הזה 838). וד"ר נחום גולד-
מן רגיל לבצע את הדברים שהוא החליט עלי-
הם.

האיש בעל הסיגאר הנצחי אינו הראשון
שחשב על כך. אולם כעוד שרוב החושבים
הקודמים היו אנשירוח שלב כוחם היה
בדבריה-הכחה, או צעירים תוססים שחלמו
על מהפכה מרחבית שתימשך שנים רבות,
הרי גולדמן הנהו פוליטיקאי מקצועי, הניגש
אל הבעייה הפוליטית כרמטכ"ל המכין תוכ-
נית-מיבצע.

אולי שר-החוק, לדעתם של פרשנים
יודעי-דבר, יתנהל המיבצע הזה שלב אחר
שלב, לפי הסדר הבא:

• ד"ר גולדמן יאחד את הציונים-הכל-

נחום גולדמן
שלב אחרי שלב

• אחרי שהוכן כוח זה, ישתכן גולדמן
בארץ, יתייצב מיד בראש הגוף החדש.
• בהשפעת גולדמן, מקבל המפלגה ה-
מאוחדת מצע ברור של שלום מרחבי, פשרה
עם אלצות-ערב ושינוי מצב המיעוט הערבי
בארץ.

נחום גולדמן יטול לידיו את ביצוע
המדיניות הזאת בשם המדינה, אם בתור שר-
חוז ואם בתפקיד אחר.
תוכנית זו היתה בגדר האפשרות הפולי-
טית הישראלית. ברור כי לא משה שרת יוכל
לעמוד נגדה. האויב האמיתי שוכן בשדה-
בוקר: דוד בן-גוריון, הנוגד מדיניות זו
בעומק לבו, וזלול לא פעם בפומבי ב"ציור
גם שאינם רואים חובה לעצמם לעלות ל-
ישראל...".

איש אחד התנגד. בניתיים הוסיף
גולדמן, השבוע, להכשיר את הקרקע לקראת
העתיד, הופיע במועדון המסחרי והתעשייתי
לפני השכבה המרכזית של מפלגתו העתידה.
אמר הוא: מניות ישראל ירדו פלאים בזירה
הבינלאומית; ישראל זקוקה לשלום עם ה-
ערבים, יכולה להשיג שלום זה אם אמנם
תצא למאמץ מדיני גדול.

הוא לא התעלם מן ההגבה המיידית: מחי-
אות כפיים כלליות. רק איש אחד מן הנוכחים
התנגד בקריאות-ביניים.

ממשלה

נצחון גדול מהתקוות

לאחר שבועות רבים וארוכים של משא
ומתן, השמעות הדדיות, הכחשות והכחשות
שכנגד הגיע בראשית שבוע זה לסיומו השלב
הראשון והעיקרי במיקוח ההרכבת הממשלה
החדשה. שבועות רבים הוקדשו להתנצחויות
קטנות, לנפנף השוט ששמו מפ"ם כלפי
הציונים הכלליים, אך בסופו של דבר הורה
מפא"י לקי שהיה ברור לה למעשה מהתח-
לה: הרכבת ממשלה עם הצ"כ ביחד, כבי-
ס להצטרפותן של יתר המפלגות הזעירות.
העניינים שהועלו השבוע על שולחנות
מלון דן המפואר ללא סיכום, שהיו חשר
בים בחלקם, לא כללו את הפרט החשוב ביותר.
הצ"כ דרשו שינוי הנוהל בעבודת מלי-
את הממשלה. כי הנוהל הקיים קבע שבכל
השאלות בהן קיימים ניגודי דעות גדולים
מדי, הועמו העניין להצבעה ועבר ברוב
המפא"י היכר. לא היתה לצ"כ כל אפשרות
להתמודדות אמיתית בתוך הממשלה.

מלבד שאר העניינים בהם תבעו הצ"כ הכ-
רעה עוד בטרם תורכב הממשלה, דרשו קבי-
עת על נוהל חדש: בשאלות יסוד מסויימות
לא יובא הדיון בפני מליאת הממשלה אלא
לאחר הסכם מוקדם בין מפא"י והצ"כ. שתי

• המאוזנים בחוף-לארץ, מפולגים רק
בישראל.
** אף כי בי. גיי. התייעק תדיר עם גולד-
מן והחשיב אותו כממחה הראשי למדיניותו
חוקי, עקץ אותו לא פעם אישית. דוגמה או-
פינית: אחרי אחד מנאומיו של גולדמן
העיר בי. גיי. ברמו על שמו, "לא כל דבר
מבריק הוא זהב".

המפלגות הגדירו את תחום העניינים עליהם
יחול כלל זה.

סיבות להגירה. אנשי מפא"י לא ששו
כלל להסדר זה. סעיף זה, שעליו לא ששו
אנשי מפא"י כלל, הוא שעיקב את הרכבת
הממשלה לזמן ארוך, אולם שרת נטל את
היוזמה לידו משראה שבועו שעבר שה
ברירה היא הסכם עם הצ"כ או בחירות.
רמז למנהיגי הציונים הכלליים על נכונותו
להתפשר גם בענין זה. את נכונותו זו הביע
השבוע, שלא בהתאם למקובל, בשיחה פרטית
עם ד"ר פרץ ברנשטיין, מעל ראשיהם של
נציגי הצדדים שטיפלו במשא ומתן.
ההסכם היתה נצחון גדול לצ"כ, שניצלו
את העובדה כי למפא"י אין ברירה. הנצחונות
שהושגו:

• כלכלה: מפא"י הסכימה שהפעולה
הכלכלית התקדם בכיוון לביטול הכולל של
הפיקוח על מטבע חוץ. אם כי אין להניח
שהביטול המלא יושג עוד השנה, הרי הוסכם
על אי-אלו ביטולים חלקיים עוד בשנה זו.

• מיעוטים: ענייני הממשל באזורים
הצבאיים יועברו למשרד הפנים של רוקח
ואלו הצד הפוליטי של עניינים אלה יימצא
בטיפול משרד החוץ. אשר למדיניות הגבוהה
בענייני מיעוטים, הוסכם על הקמת ועדת
שרים מורכבת משרי-הפנים, החוץ והבטחון
אשר תהיה הגוף המכריע בעניינים אלה. הס-
דר זה יקל על הצ"כ לקבל לניהל את ה-
עניינים הערביים, אם התגשם תוכניתו של
נחום גולדמן (ראה לעיל).

• חינוך: נקבע כי יהיה סגן אחד לשר
החינוך והתרבות והוא יהיה ציוני כללי,
דרישה זו נתקבלה למרות הודעתו של פרץ
פיסור בניצוין דינו, כי יתפטר באם תתקבל
החלטה זו.

• אחוזי החסימה: נתקבלה גם הח-
לטה פשרה בעניין זה. במקום הגבול של
חמישה אחוז, שהציעה מפא"י, הועמד הגבול,
לקראת הבחירות לכנסת השלישית, על חמי-
שה מנדטים בכנסת לזומר 4.2%.

בסך הכל היו למנהיגי הצ"כ כל הסיבות
לחוג השבוע את סיומו של המשא מתן.
אילו אמר להם מישוה בראשיתו כי ישיגו
כל זאת לא היו הם עצמם מאמינים. למעשה,
היו הם מוכנים להיכנס לממשלה תמורת
הרבה פחות.

יחסי-חוץ

פיח תחת קרח

כשפרצה מלחמת השחרור ברחו ערבים
רבים מן הארץ, בהשאירם מאחריהם פקודנות
בסכומים גדולים בבנק ברוקלין ובבנק עות'מ-
ן, שניהם מוסדות בריטיים. השאלה מה
יעלה בגורלם של הסכומים המוקפאים התי-
עורה מפעם לפעם, אך היה ברור כי עניין
זה יבוא אל סיומו רק לפשתיתרנה כל ה-
בעיות התלויות ועומדות בין הערבים ומי
דינת ישראל.

לפני כשנה בלחצם של כמה דוחקיקץ
מעוניינים, החלה סוכנות הסעד והתעסוקה
של או"ם, המטפלת בענייני הפליטים הער-
ביים, ללחוץ למען חיסול בעייה זו. הוסכם
או שישאל תעשה גיסטה, שתחרי סכום
פעוט באורח יחסי.

אולם בטייב של לונדון החלו כמה עורכי
דין, שנשכרו למעשה עליידי שגריר עברי-
הירדן, ללחוץ, כביכול בשמם של לקוחות
ערבים מסויימים, להפשרת החשבונות, הוי-
דיעו גם כי יגישו לבתי דין בריטיים תביעות
משפטיות נגד הבנקים. אם כי תוצאות מש-
פטים אלה לא היו ברורות מראש, החלו ה-
בנקים ללחוץ על משרד החוץ הבריטי ונציגו
של אחד מהם פנה לשגריר ישראל בלונדון,
אשר הודיע לו כי סידור סופי יושג רק
במסגרת הסכמי שלום.

לא פוליטיקה, כפת. הבנקים היפנו
את תביעתם ללשכת המסחר הבריטית. ביק-
שוה להתערב בעניין. משרד החוץ הבריטי לא
יכול היה להשרות לעצמו להתעלם מפניתו
של גוף כה נכבד כלשכת המסחר.
כך פעל התכסיס הערבי המחוכם של הפי-
עלת הבנקים כגורם פוליטי. באורח שאין לו
תקדימים רבים בעולם הדיפלומאטי, שיגרה
הממשלה הבריטית תזכורת לממשלת ישראל,
פירסמה את תוכנה והעבירה אותו לידעת
השגרירויות הערביות, עוד בטרם נתקבלה
תשובה.

אם כי משרד החוץ עדיין מעיין, באופן
רשמי, בתוכן התזכורת, העיר אחד הפקידים
המספל בעניין זה כי אילו היתה הבעייה
פוליטית בלבד עוד אפשר היה לדבר על
נסיגה, אלא שהמדובר הוא בענייני כספים

3 אוק 33

מאז אומץ על-ידי שבט הפאו-פאו, החל אוסף מוכרות
בהריונות רבה!